

Översynen av socialtjänstlagen och annat aktuellt inom det barnrättsliga området –

Hur kan det påverka socialtjänstens arbete med de yngsta barnen?

Mikael Mattsson Flink
Sveriges Kommuner och Regioner

Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag SOU 2020:47

Utredningens större förslag handlar om förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning.

- Övergripande planering
- Kvalitet inom socialtjänsten
- En kunskapsbaserad socialtjänst
- Ny lag om socialtjänstdataregister
- Förtydligat barnrättsperspektiv

[SOU 2020:47](#)

SoL utredningen – utifrån ett barnrättsperspektiv

2 kap. Socialtjänstens mål

Övergripande mål och principer

- 1 § Socialtjänsten ska på demokratins och solidaritetens grund främja människornas
- ekonomiska och sociala trygghet
 - jämlika och **jämställda levnadsvillkor**, och
 - aktivt deltagande i samhällslivet.

Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.

Verksamhetens inriktning

2 § Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupper egna resurser.

3 § Socialtjänsten ska ha ett förebyggande perspektiv och inriktas på att vara lätt tillgänglig.

Förslag i nya SoL som påverkar barn

Barns rätt till information

Om barnet väljer att inte framföra sina åsikter, ska hans eller hennes vilja i detta avseende respekteras

Ett barn ska få höras utan vårdnadshavares samtycke och utan att vårdnadshavaren är närvarande inför ett beslut om att inleda eller inte inleda en utredning

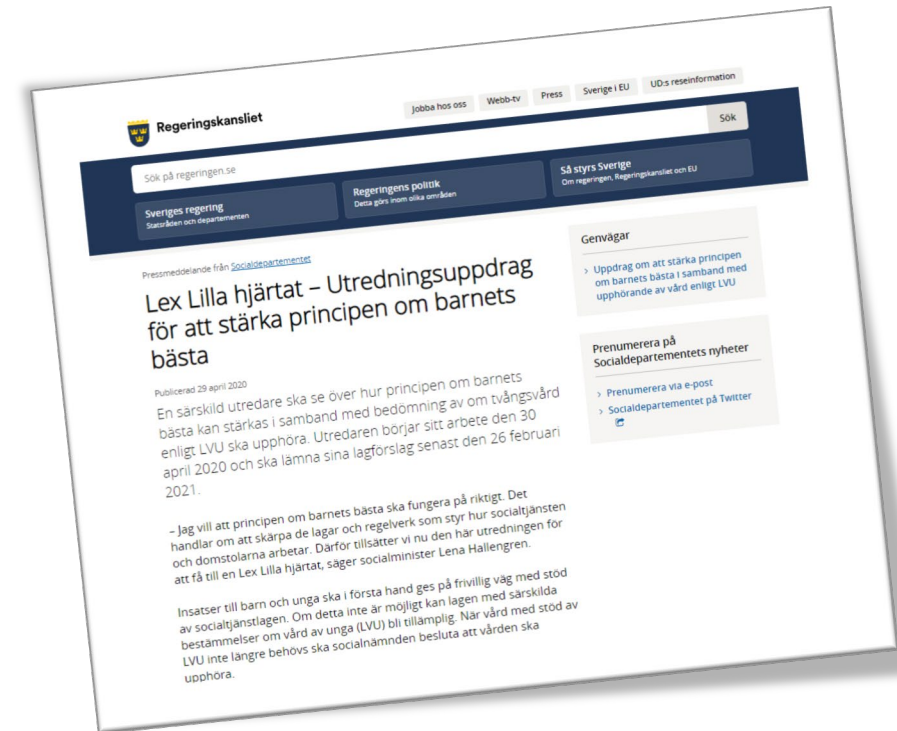
Kontakt med syskon, föräldrar och andra närstående

Gallring av barnakter – frågan ska utredas

Uppföljning av ett barns situation

Lex Lilla hjärtat – utredningsuppdrag för att stärka principen om barnets bästa

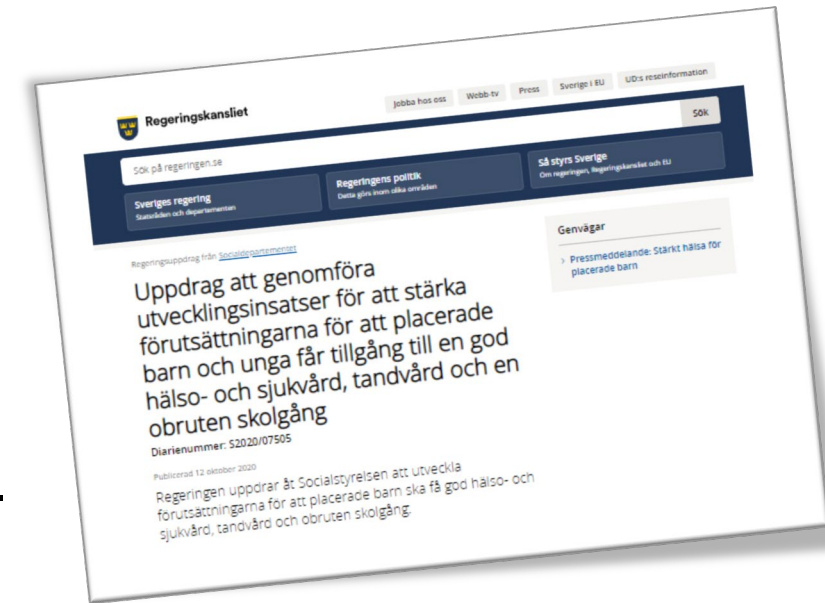
- om det finns **ett behov** av att **tidigarelägga socialnämndens skyldighet att överväga överflyttning av vårdnaden** enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken,
- om det bör införas en **möjlighet för socialnämnden att besluta att vårdnadshavare eller förälder ska uppvisa resultat av prov för kontroll av påverkan av narkotika, alkoholhaltiga drycker m.m.** inför och i samband med umgänge och i samband med socialnämndens bedömning av om vård enligt LVU ska upphöra,
- om det bör införas en **skyldighet för socialnämnden att följa upp barns situation efter det att en placering har upphört.**
- Redovisas 26 februari 2021

[Uppdraget](#)

RU S2020/07505 om att stärka förutsättningar för placerade barn

- att **genomföra utvecklingsinsatser** för att stärka förutsättningarna för att **placerade barn och unga får tillgång till en god hälso- och sjukvård, tandvård och en obruten skolgång.**
- Se över behov av **kunskaps- och stödmaterial.**
- Vidta **kunskapshöjande insatser.**
- Socialstyrelsen ska **beakta barnrättsperspektivet, funktionshinderperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv.**
- Uppdraget genomförs 2021-2024. Första delredovisning 30 april 2021.
- SKR är dialogpart.

[Uppdraget](#)

Lagrådsremiss Regelbundna överväganden av vårdnadsöverflyttning och särskilda lämplighetskrav för offentliga biträden 2020-09-24

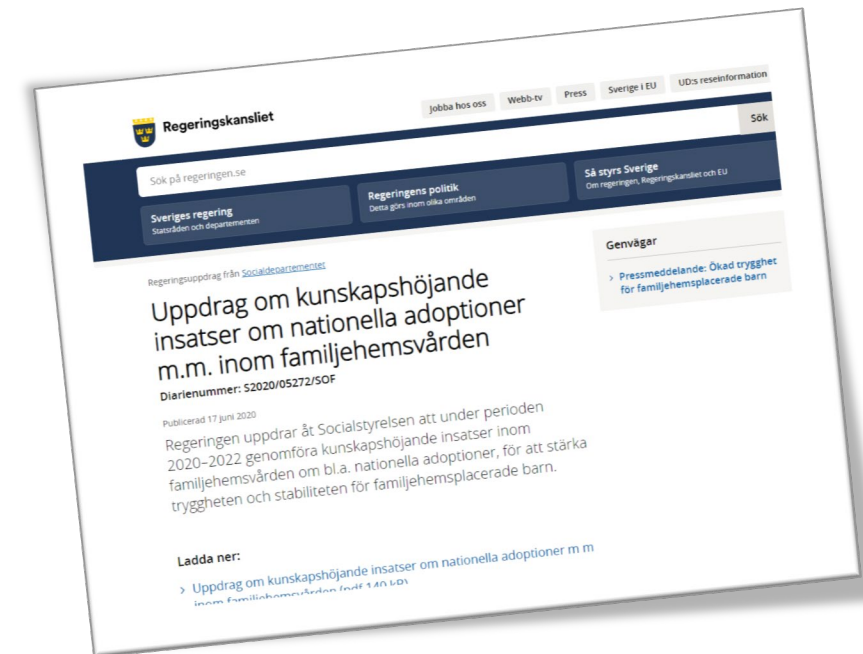
- Regeringen föreslår ändringar i socialtjänstlagen och i LVU som innebär att socialnämnden har en skyldighet att – efter det att barnet varit placerat i samma familjehem under tre år – årligen överväga frågan om vårdnadsöverflyttning.
- Regeringen föreslår också särskilda lämplighetskrav för offentliga biträden i mål och ärenden enligt LVU. Endast den som på grund av sina kunskaper och erfarenheter och även i övrigt är särskilt lämplig för uppdraget får förordnas som offentligt biträde.
- Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2021.

[Lagrådsremissen](#)

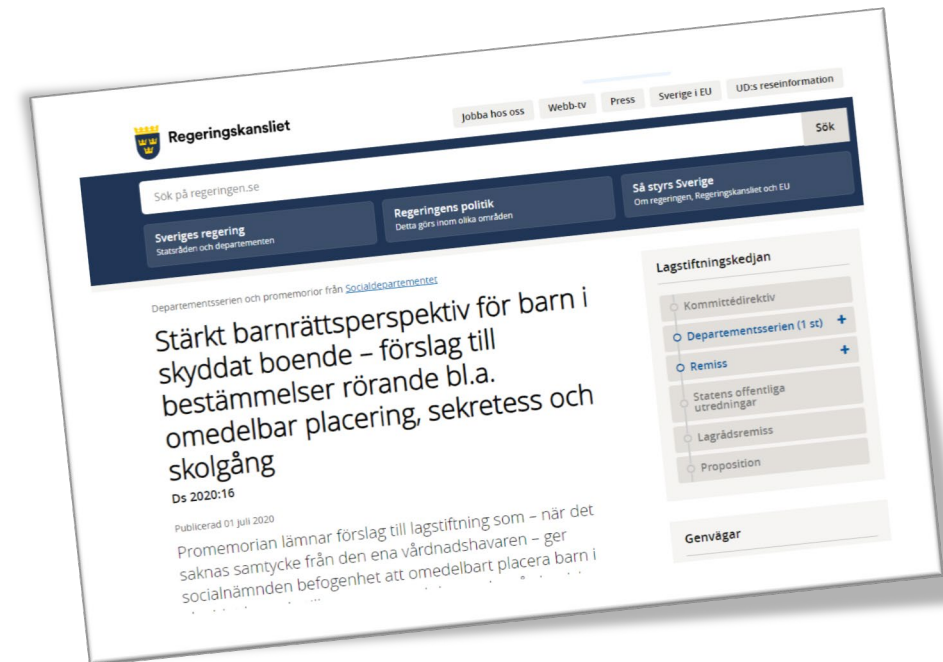
Regeringsuppdrag till Socialstyrelsen om nationella adoptioner och kunskapshöjande insatser

- Regeringen uppdrar åt Socialstyrelsen att under perioden 2020–2022 genomföra kunskapshöjande insatser inom familjehemsvården om bl.a. nationella adoptioner, för att stärka tryggheten och stabiliteten för familjehemsplacerade barn.

Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende – Ds 2020:16

- Departementspromemorian innehåller förslag till bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess och skolgång

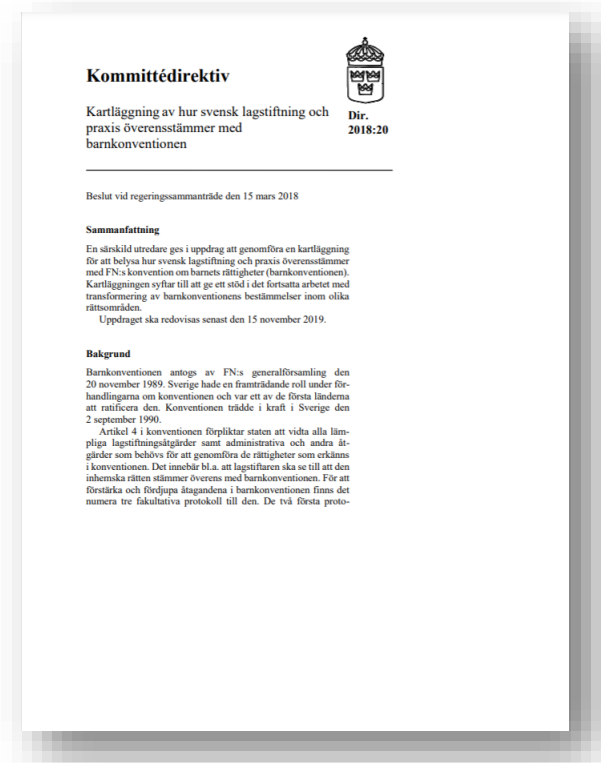
Barnkonventionsutredningen S 2018:03

- Direktiv 2018:20

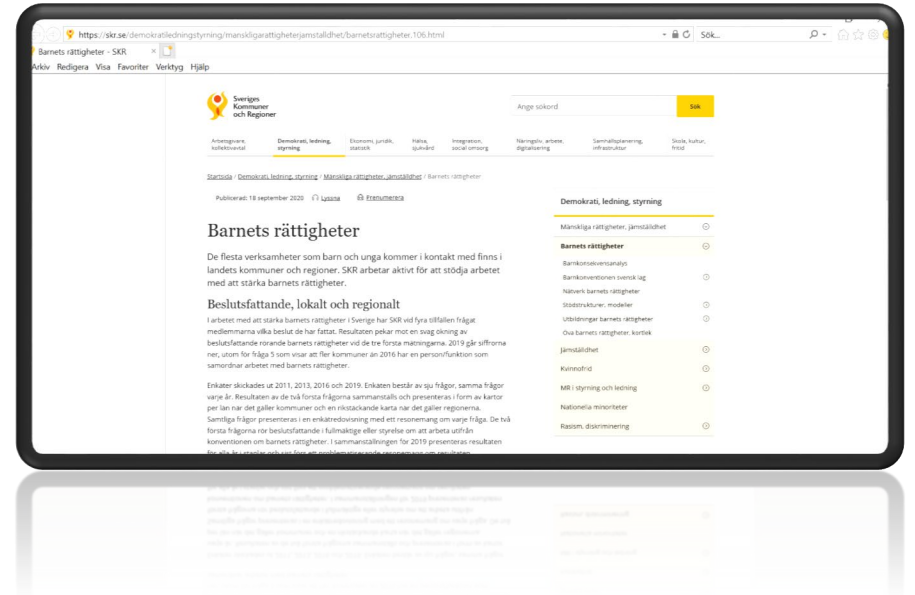
”att genomföra en kartläggning för att belysa hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Kartläggningen syftar till att ge ett stöd i det fortsatta arbetet med transformering av barnkonventionens bestämmelser inom olika rättsområden”

- Redovisades i november.

- Utredningens bedömning är att svensk lagstiftning och praxis till allra största delen stämmer överens med barnkonventionen men undantag finns.

SKR – barnrättsarbete

Vill ni veta mer om:

- SKR:s barnrättsliga arbete och implementering av barnkonventionen
- Barnkonsekvensanalyser
- Barnrättsstrategutbildningar

Kontakta:

Marie Lundin Karphammar

Handläggare

marie.lundin.karphammar@skr.se

Tack för att ni lyssnat!

Mikael Mattsson Flink
mikael.mattsson.flink@skr.se